

Sygn. akt V **GC 1500/16 upr**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSR Ryszard Kołodziejcki
Protokolant:	st.sekr.sądowy Justyna Kołakowska

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa Centrum Prawa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w B.

przeciwko R. J.

o zapłatę

I oddala powództwo;

II kosztami postępowania obciąża powoda.

TRANSKRYPCJA USTNEGO UZASADNIENIA WYROKU Z DNIA 21 CZERWCA 2017R. SYGN. AKT V GC 1500/16

początek tekstu

[Przewodniczący 00:00:00.560]

W pozwie z dnia 30 maja 2016 roku powód Centrum Prawa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa w B. żądała zasądzenia od pozwanego R. J. kwoty 899 złotych 13 groszy z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód twierdził między innymi, że w okresie pierwszych 30 dni obowiązywania umowy to jest w okresie testowym pozwany nie ponosił opłat z tytułu zawartej umowy. W tym samym czasie pozwanemu przysługiwało prawo do odstąpienia od zawartej umowy, jednakże pozwany nie skorzystał z tej możliwości. I w związku, z czym utracił prawo do przedmiotowy..., do przedterminowego jej rozwiązania. Umowę o świadczenie stałej obsługi prawnej zawarto na czas określony 36 miesięcy. Pozwany w zamian za świadczenie przez powoda stałej obsługi prawnej zobowiązany był do uiszczenia miesięcznej opłaty abonamentowej w wysokości 239 złotych netto na rachunek bankowy powoda wskazany w umowie. W ramach umowy pozwanemu co miesiąc przysługiwało nielimitowane konsultacje prawne w sprawach gospodarczych, 5 godzin obsługi prawnej w sprawach gospodarczych oraz 3 godziny obsługi prawnej w sprawach prywatnych, a ponadto zapewnienie spraw gos..., a ponadto zapewnienie spraw dotyczących windykacji roszczeń, reprezentacji w Sądzie oraz weryfikowania kontrahentów. Ponadto w uzasadnieniu pozwu powód twierdził, że z upływem 30 dniowego okresu testowego po stronie pozwanego zaktualizował się obowiązek uiszczenia co miesięcznej opłaty abonamentowej. Powód regularnie wystawiał pozwanemu faktury VAT, z których część została zapłacona przez pozwanego. Powód wykonywał swoje usługi zgodnie z zawartą umową. Pozwany nie wnosił zastrzeżeń co do jakości wykonanych usług oraz co do wysokości

należności powoda za wykonane usługi. Powód twierdził ponadto, że pomimo nadejścia terminu zapła..., terminu płatności pozwany nie dokonał zapłaty za wszystkie wystawione na jego rzecz faktury VAT. Zobowiązania powyższe w łącznej kwocie 899 złotych 13 groszy mają charakter wymagalny. W przepisany terminie pozwany wniósł odpowiedź na pozew, w którym żądał oddalenia powództwa w całości i zasądzenia kosztów od powoda na jego rzecz. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew powód twierdził między innymi, że wzorzec umowy został przez powódkę wypełniony danymi pozwanego zaczerpniętymi z ewidencji działalności gospodarczej. Umowa datowana na dzień 30 listopada 2016 obejmuje swym zakresem sprawy niezwiązane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Pozwany twierdził też, że formalnie do zawarcia umowy, spornej umowy doszło około 30 listopada 2015 za pośrednictwem kuriera, który dostarczył pozwanemu przygotowany przez powódkę wzorzec umowy oraz wskazał miejsce, miejsca, w których należy go podpisać. Pozwany twierdził też, że przed przesłaniem i podpisaniem pisemnej umowy do pozwanego zadzwonił reprezentant powódki proponując skorzystanie przez pozwanego z oferty bezpłatnego okresu próbnego na us..., na usługi świadczone przez powódkę. Tak też pozwany zrozumiał tą ofertę, zaś podpisując przesłane przez kuriera dokumenty pozwany pozostawał w przekonaniu, że zawiera umowę na ok..., na bezpłatny okres próby. Pozwany twierdził też, że pismem z dnia 3 marca 2006 roku uchylił się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. W dalszej części uzasadnienia pozwany twierdził, że w ocenie pozwanego błąd został wywołany przez powódkę poprzez zastosowaną metodę marketingową polegającą na świadomym stosowaniu me..., marketingu telefonicznego w wyniku, której dochodzi do nieinicjowanej przez pozwanego rozmowy telefonicznej i przedłożenia w czasie tej umowy oferty usług mogących mieć, być potencjalnie w zakresie zainteresowania pozwanego z jednoczesnym kładzeniem szczególnego nacisku na jej możliwość darmowego korzystania z usługi przez 30 dni oraz późniejsza finalizacja umowy za pośrednictwem kuriera. Takie działanie powódki zdaniem pozwanego wytworzyło u pozwanego przekonanie, że brak korzystania z usług powódki w 30 dniowym okresie nie pociąga dla niego żadnych skutków prawnych. Pozwany twierdził też, że gdyby pozwany nie działał pod wpływem błędu przy..., błędnego przekonania, że zawiera umowę i dotyczy ona wyłącznie bezpłatnego okresu próbnego nie zawarłby tej umowy, gdyż zakres świadczonych usług został przedstawiony w rozmowie telefonicznej w sposób lakoniczny bez uwzględnienia potrzeb pozwanego. Pozwany w tym miejscu podnosi także, że pierwsza strona pisemnej umowy sugeruje jej nieodpłatność. Sąd ustalił co następuje. Pod koniec 2015 roku pozwany był wielokrotnie nagabywany telefonicznie przez konsultantkę powodowej spółki w sprawie zawarcia umowy o świadczenie stałej obsługi prawnej pakiet 239. Pozwany wielokrotnie odmawiał zawarcia umowy. Jednak zapewniany o tym, że umowa będzie zawarta na okres próby 30 dni, że po 30 dniach umowa wygaśnie, i że będzie mógł zrezygnować z umowy, i że zawarcie na próbę umowy nie będzie pociągać za sobą żadnych konsekwencji finansowych. Ostatecznie pozwany złożył oświadczenie, że zawrze takiego rodzaju umowę. Wkrótce u pozwanego pojawił się kurier, który w pośpiechu przekazał pozwanemu egzemplarz umowy datowanej na dzień 30 listopada 2015 roku do podpisania. Pozwany będąc przekonany, że podpisuje umowę na próbę zgodnie z zapewnieniami konsultantki powoda będąc dodatkowo pod zaaranżowaną przez kuriera presją pośpiechu podpisał umowę, której nagłówek jednoznacznie sugerował, że umowa stanowi faktycznie 30 dniowy bezpłatny test. W powyższych okolicznościach pozwany nie przeczytał niezwłocznie umowy. Pozwany nigdy nie skorzystał z usług powoda. Pozwany z wielkim zdziwieniem odebrał 3 faktury, które są przedmiotem niniejszego sporu. I tak w dniu 7 stycznia 2006 została wystawiona faktura VAT numer (...) na kwotę 293 złotych 97 groszy, w dniu 1 lutego 2016 roku została wystawiona faktura VAT numer (...) na kwotę 302 złote i 53 grosze i w dniu 1 marca 2016 roku została wystawiona faktura VAT numer (...) na kwotę 302 złotych 58 groszy. Pozwany nie dokonał zapłaty żadnej z powyższych kwot. A pismem z dnia 3 marca 2016 roku złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie dowodów z faktur - karta 5 do 7 akt, umowy - karta 8 do 9v, wezwania do zapłaty - karta 11 do 11v, oświadczenia pozwanego z dnia 3 marca 2016 roku o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu - karta 39, dowód doręczenia - karta 40 akt, a także z zeznań pozwanego złożonych w drodze pomocy prawnej - karta 75 do 75v i płyta CD - karta 76 akt. Sąd zważył co następuje. Przedstawiony wyżej stan faktyczny ustalony został na podstawie dowodów z dokumentów i zeznań pozwanego. Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów w całości, gdyż nie budziły one wątpliwości co do swojej prawdziwości, a żadna ze stron nie zakwestionowała ich skutecznie. Podkreślenia wymaga przy tym to, że czym innym jest przyznanie dowodom z dokumentów waloru prawdziwości, a zatem tego, że dokumenty nie zostały podrobione bądź przerobione, a czym innym są wnioski, jakie wyciąga się z tych dokumentów, a które stanowią następnie podstawę do dokonania

stosownych ustaleń i rozważań. Sąd dał również wiarę dowodowi z przesłuchania strony pozwanej, gdyż były one logiczne i spójne oraz potwierdzały i uzupełniały się wzajemnie z dowodami z dokumentów tworzem..., tworząc razem spójną całość. Jediną okolicznością sporną w niniejszej sprawie było to, czy pozwany zawarł skutecznie umowę o świadczenie obsługi prawnej z dnia 30 listopada 2015 roku oraz czy na jej podstawie powód może żądać dochodzonej w pozwie kwoty wynikającej z trzech spornych faktur szczegółowo wymienionych ustaleniach faktycznych. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego pozwany był wielokrotnie nagabywany telefonicznie przez konsultantkę powoda i zachęcany do zawarcia umowy. Konsultantka zapewniała przy tym pozwanego, że umowa jest na próbę na okres 30 dni i nie wiąże się z żadnymi obowiązkami finansowymi po stronie pozwanego. Konsultantka zatajała przy tym skrzętnie fakt, że w razie braku wypowiedzenia umowy w terminie 30 dni przekształca się ona automatycznie w umowę na czas nieokreślony i to na wiele miesięcy, praktycznie bez możliwości wypowiedzenia jej przez kontrahenta. Pozostając w błędnym przekonaniu, że zawiera umowę na próbę pozwany ostatecznie wyraził zgodę na taką umowę. Pozwany nie powziął też żadnych wątpliwości podpisując umowę datowaną na dzień 30 listopada 2015 roku dostarczoną przez kuriera. W ocenie Sądu pozwany mógł nie powziąć wątpliwości co do treści podpisywanej umowy skoro w jej nagłówku wytłuszczonym drukiem napisano 30 dni bezpłatny test. Taki zapis miał zdaniem Sądu uspić czujność pozwanego i dodatkowo tylko wprowadzał go w błąd. Dodatkowo jeszcze jak wynika z wielu spraw, których powodem jest firma Centrum (...) kurierzy dostarczający umowy polecają osobą odbierającym umowy do szybkiego działania, to jest nalegają na jak najszybsze podpisanie umowy tak, aby klient powoda nie miał dość czasu na przeczytanie umowy. Takie działanie marketingowe zasługuje w ocenie Sądu na dezaprobatę. Na dezaprobatę zasługuje i to, że powód nie przedsta..., nie przedstawił wszystkich dokumentów, w tym przede wszystkim oświadczenia pozwanego z 3 marca 2006 roku o uchyleniu się od sku..., skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Właśnie sprawa tej wady oświadczenia woli legła u podstaw niniejszego rozstrzygnięcia. Jak wynika z treści artykułu 84 Kodeksu cywilnego w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jej skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć. Ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie niełożyłby oświadczenia tej treści. Chodzi tu o błąd istotny. Z treści artykułu 65, sześć..., 86 Kodeksu cywilnego wynika, że jeżeli błąd wywoła druga strona podstępnie uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej. Podstęp osoby trzeciej jest jednoznaczny z podstępem strony. Analiza powyższych przepisów prowadzi do wniosku, że posługując się terminem błąd, artykuł 84 Kodeksu cywilnego odwołuje się do potocznego jego rozumienia. Według powszechnie przyjętego określenia błąd polega na fałszywym mylnym wyobrażeniu o otaczającej rzeczywistości. W tym znaczeniu błąd oznacza pewną zaszłość psychiczną i wyraża się w mylnym wyobrażeniu o rzeczywistym stanie sprawy, o prawdziwym stanie rzeczy lub w ogóle brakiem takiego wyobrażenia. Ujmując ogólnie o błędzie mówimy wówczas, gdy zachodzi niezgodność między rzeczywistością a jej odbiciem w świadomości podmiotu. Ponadto należy mieć na względzie, że w każdej sytuacji błąd musi spełniać 2 kryteria, a mianowicie musi być błędem co do treści czynności prawnej oraz musi być istotny. Obie te cechy muszą wystąpić łączny, łącznie. Obie stanowią rezultat oceny. Nie ma wątpliwości w świetle zebranego materiału zdaniem Sądu, że obie przesłanki w niniejszej sprawie wystąpiły łącznie. Należy jeszcze dodać, że wypełnienie wskazanych w artykule 84 Kodeksu cywilnego przesłanek prawnej doniosłości błędu wskazuje wzruszalno..., skutkuje wzruszalnością dokonanej pod wpływem je..., pod jego wpływem czynności prawnej. Błądzący może, zatem uchylić się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli zgodnie z artykułem 88 Kodeksu cywilnego doprowadzając w ten sposób do unieważnienia ex tunc czynności prawnej. W niniejszej sprawie mamy jak się wydaje do czynienia wręcz z podstępem, o którym mowa w artykule 86. Na podstęp składają się 2 elementy: intencjonalny oraz materialny. Element intencjonalny charakteryzuje się zawsze określonym intencjonalnym nastawieniem osoby, która musi działać celowo i rozmyślnie dążyć do wywołania takiego niezgodnego z prawdą obrazu rzeczywistości u innej osoby. Element materialny polega na podjęciu określonego działania w zachowaniu się w określony sposób. Z obiektywnego punktu widzenia przez podstępne wywołanie błędu należy rozumieć każde zachowanie się, które świadomie wywołuje wzmacnia lub utwierdza błędne wyobrażenie u innej osoby. Podstępnie, podstępne wywołanie błędu obejmuje nie tylko działanie prowadzące do powstania błędu przez wywołanie fałszywego obrazu otaczającej rzeczywistości, ale

także działanie utwierdzające błąd umacniający go. Milczenie lub zatajenie prawdy może zostać zakwalifikowane, jako podstęp. Problem pojawić się może w dwóch płaszczyznach. Po pierwsze strona wie, że jej kontrahent jest w błędzie, nie wyprowadza go jednak z niego. Po drugie strona nie mówi całej prawdy, zatajając fakt, który dla zawarcia umowy ma większe lub mniejsze znaczenie co miało miejsce w niniejszej sprawie. Do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu wywołanego podstępnie wystarczy, aby błąd dotyczył sfery motywacyjnej stanowiącej przyczynę złożenia oświadczenia woli. Takie poglądy można znaleźć w komentarzu do artykułu 84 Kodeksu cywilnego B. L.-P.

[f 00:15:41.634]

LEX ON-LINE oraz P. N.

[f 00:15:45.603]

też komentarz do artykułu 86 Kodeksu cywilnego LEX ON-LINE. W ocenie Sądu pozwany dochował terminu do złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonej pod wpływem błędu. Mając na uwadze powyższe okoliczności powództwo jako pozbawione uzasadnionych podstaw podlegało oddaleniu na podstawie artykułu 86 i 84 Kodeksu cywilnego w związku z artykułem 750 Kodeksu cywilnego i artykułem 734 Kodeksu cywilnego. O kosztach orzeczono na podstawie artykułu 98 Kodeksu postępowania cywilnego w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu obciążając tymi kosztami w całości stronę powodową. Jednocześnie należy zaznaczyć, że enigmatyczne sformułowanie rozstrzygnięcia o kosztach zawarte w wyroku jest spowodowane tym, że faktycznie po stronie pozwanej nie powstały żadne koszty, nie była ona zobowiązana bowiem do uiszczenia wpisu, bądź też nie pono..., poniosła kosztów zastępstwa procesowego. W tej sytuacji niemniej jednak z uwagi na to, że artykuł 108 Kodeksu postępowania cywilnego nakładania, nakłada na Sąd obowiązek zawarcia rozstrzygnięcia o kosztach. To rozstrzygnięcie o kosztach znalazło się w punkcie drugim ogłoszonego przed chwilą wyroku. To wszystko.

[(...):17:21.192]